

De hernieuwde Nederlandse missie tegen ISIS riskeert de laagste publieke transparantie en verantwoording onder bondgenoten in een sterk veranderde oorlog

Contents

NL

Inleiding	1
Scherpe toename burgerslachtoffers	2
Zorgen over transparantie voor hernieuwde Nederlandse missie	4
Nederlands transparantie op de lange termijn	5
Verbetering van publieke verantwoording	6
onder Coalitieleden	
Aanbevelingen	7

EN

Introduction	10
Sharp rise in civilian casualties	11
Transparency concerns for	13
the renewed Dutch mission	
Netherlands transparency moving forward	14
Accountability improvement among	15
Coalition members	
Recommendations	16

OMSLAGFOTO

Klok, Ar Raqqa.
Geplaatst door *Raqqa is
Being Slaughtered Silently*.
19 oktober 2017

De Nederlandse regering is momenteel in voorbereiding om de missie tegen de zogenoemde Islamitische Staat in Irak en Syrië te verlengen, het plan is om vier F-16's in te zetten in Irak en Oost-Syrië vanaf 1 januari tot eind 2018.

Airwars is een internationale NGO gevestigd in Londen en monitort de luchtaanvallen in Irak, Syrië en Libië. Daarnaast tracht de organisatie een beter begrip te creëren rond conflict gerelateerde burgerslachtoffers; en samen te werken met militairen en overheden om de transparantie en verantwoording te verbeteren.

Het aanstaande parlementaire debat over het verlengen van de Nederlandse luchtaanvallen is een belangrijke mogelijkheid om:

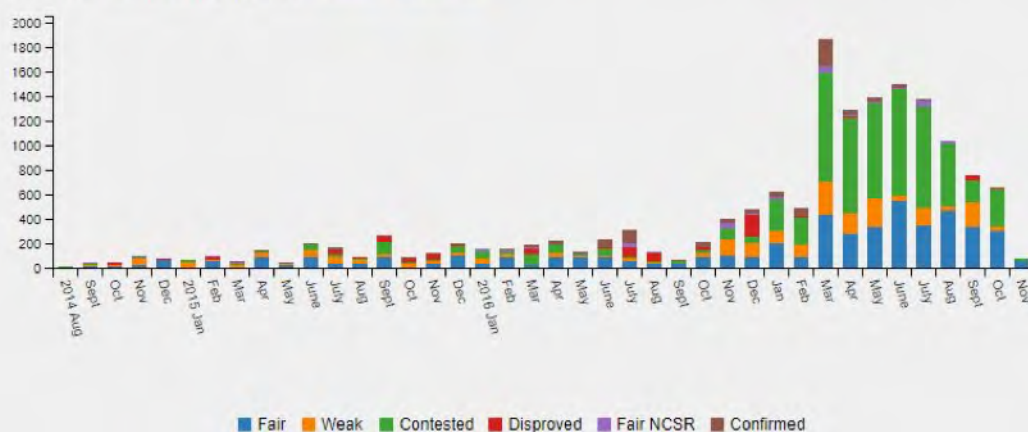
- Aan te kaarten dat de campagne van de Coalitie tegen ISIS sterk is geïntensiveerd sinds Nederland is gestopt met bombarderen – officiële data bevestigen dat dit ernstige gevolgen heeft voor burgers.
- Te stellen dat de Coalitie-bondgenoten – inclusief Nederland – een slechte reputatie hebben als het gaat om het erkennen van burgerslachtoffers, ondanks het feit dat er meer dan 100.000 raketten vanuit de lucht zijn afgevuurd.
- Te bespreken hoe de Nederlandse rapportages van acties tegen ISIS zeer ondermaats waren vergeleken met de verslagen van de andere Coalitiepartners.
- Te vergelijken hoe de Nederlandse publieke rapportage zich op dit moment verhoudt tot bondgenoten die nog actief zijn in de strijd tegen ISIS.
- Aan te geven waarom Nederland niet enkel en alleen kan vertrouwen op de Coalitie voor het monitoren en vaststellen van burgerslachtoffers – de regering moet zelf actief onderzoek uitvoeren.
- Te overwegen hoe er op de lange termijn publieke verantwoording kan worden afgelegd voor Nederlandse militaire acties. Er wordt een recordaantal burgerslachtoffers gemaakt en Nederland hanteert een uitermate zwakke vorm van transparantie in het gevecht tegen ISIS.

Scherpe toename burgerslachtoffers

De oorlog tegen ISIS waar Nederland opnieuw aan zal deelnemen is aanzienlijk anders dan de strijd die aanvankelijk werd gestreden in 2014 – de meeste aanvallen zijn tegenwoordig voornamelijk gericht op stedelijke gebieden. Het laatste jaar kent een intense stijging in burgerslachtoffers, dit wordt bevestigd door zowel externe rapportages (zie onze grafiek hieronder) als de data van de Coalitie – beide tonen aan dat meer dan de helft van alle burgerdoden in 2017 is gevallen.¹

Coalition airstrikes in Iraq and Syria: Alleged civilian deaths and levels of reporting

The chart shows all claimed civilian deaths from alleged Coalition airstrikes across both Iraq and Syria since August 2014, by category. Each event is individually reported in [Civilian Casualties](#).

BOVEN

Data en afbeelding van Airwars.org

Vanaf het begin van het jaar tot 31 oktober 2017 heeft Airwars een minimum van 3.368 burgerslachtoffers gerapporteerd. In 2016 werd het minimum nog geschat op 1.237 doden.² In maart van dit jaar vervijfvoudigde het aantal burgerdoden en bleef het op dit ongeëvenaarde niveau. Ondanks onenigheid over het exacte aantal, toont zelfs de officiële data over burgerslachtoffers van de Coalitie aan dat 2017 het dodelijkste jaar is sinds het begin van de missie in Irak en Syrië.³

De troepen van de Coalitie onder leiding van de VS hebben een record aantal bommen, raketten en artillerie afgeschoten op belegerde gebieden in Mosul en Raqqa. Volgens de laatste officiële cijfers van de Coalitie zijn er ruim 50.000 projectielen afgeworpen op de steden. Ter vergelijking, in heel Afghanistan zijn er door internationale vliegtuigen in 2017 3.550 munitieën afgevuurd.⁴ Airwars blijft een

¹ Volgens officiële cijfers van de Coalitie zijn, alleen al tot midden september, 53% van alle bevestigde burgerslachtoffers (418) gevallen in 2017. Zie www.inherentresolve.mil/News

² Zie Civilian and 'friendly fire' casualties, Airwars. www.airwars.org/civilian-casualty-claims

³ Zie CJTF-OIR Monthly Civilian Casualty Report, CJTF-OIR (oktober 2017), www.inherentresolve.mil/News/News-Releases/News-Article-View/Article/1355408/cjtf-oir-monthly-civilian-casualty-report

⁴ Zie Airpower Summary, AFCENT (oktober 2017). www.afcent.af.mil/Portals/82/Documents/Airpower%20summary/Airpower%20Summary%20-%20October%202017.pdf?ver=2017-11-21-034338-127

sterke correlatie waarnemen tussen de intensiteit van afgeworpen munities in stedelijke gebieden en de hoogte van het aantal burgerdoden – een gegeven waar de Coalitie niet naar lijkt te willen handelen, zoals recent is waargenomen in Raqqa.⁵

BOVEN

Luchtfoto van de vernietiging in Raqqa. Geplaatst door *Raqqa is Being Slaughtered Silently* op 30 augustus 2017

Airwars is niet de enige organisatie die zijn bezorgdheid uit. Een recent gepubliceerd veldonderzoek van The New York Times⁶ onderzocht 150 luchtaanvallen in Irak en ontdekte dat het aantal burgerslachtoffers 31 keer hoger is dan wordt toegegeven door de Coalitie. Studies van Amnesty International⁷, Human Rights Watch⁸ en de VN Commission of Inquiry for Syria⁹ hebben hoge aantallen burgerslachtoffers gerapporteerd. Eind augustus heeft de High Commissioner for Human Rights van de VN Zeid Ra'ad Al Hussein gewaarschuwd dat de Coalitie het risico loopt het eigenlijke doel uit het oog te verliezen, namelijk het beschermen van burgers tegen ISIS:

⁵ Zie bijvoorbeeld McVeigh, K. "Rules of war 'need urgent review' as civilian deaths hit record high", The Guardian (November 2017). www.theguardian.com/global-development/2017/nov/24/rules-of-war-urgent-review-civilian-deaths-record-high

⁶ Khan, A. en Gopal, A., "The Uncounted", The New York Times (november 2017), www.nytimes.com/interactive/2017/11/16/magazine/uncounted-civilian-casualties-iraq-airstrikes.html

⁷ "I Won't Forget This Carnage: Civilians Trapped in Battle for Raqqa", Amnesty International (augustus 2017), www.amnesty.org/en/documents/mde24/6945/2017/en

⁸ "All Feasible Precautions? Civilian Casualties in Anti-ISIS Coalition Airstrikes in Syria", Human Rights Watch (september 2017), www.hrw.org/report/2017/09/24/all-feasible-precautions/civilian-casualties-anti-isis-coalition-airstrikes-syria

⁹ "UN Commission of Inquiry on Syria: Despite tenuous progress on de-escalation in some locations in Syria, civilians continue to suffer from wide-ranging human rights violations and abuse", OHCHR (September 2017), www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22030&LangID=E

Given the extremely high number of reports of civilian casualties this month and the intensity of the airstrikes on Raqqa, coupled with ISIL's use of civilians as human shields, I am deeply concerned that civilians – who should be protected at all times – are paying an unacceptable price and that forces involved in battling ISIL are losing sight of the ultimate goal of this battle.¹⁰

Zorgen over transparantie voor hernieuwde Nederlandse missie

het is duidelijk dat Nederland gaat deelnemen aan een oorlog die intrinsiek anders is dan het minder intense conflict waar het aanvankelijk in vocht. De huidige toestand van de oorlog richt zich voornamelijk op stedelijke bolwerken binnen gebied dat wordt geclaimd door ISIS. Met als gevolg een enorme stijging in burgerslachtoffers die een schaduw werpt op de militaire overwinningen van de Coalitie.

In een dergelijke situatie is transparantie van essentieel belang voor Iraakse en Syrische burgers die verantwoording willen voor de dood van hun geliefden. Bovendien hebben Nederlandse burgers het recht om te weten wat er in hun naam wordt uitgevoerd.

Airwars gaat er vanuit dat de meeste burgers niet onrechtmatig zijn gedood. Desalniettemin hebben familieleden het recht om te weten wie er verantwoordelijk is. In de huidige situatie zal Nederland deelnemen aan deze oorlog als het minst transparante lid van de gehele internationale Coalitie.

Als enige van de bondgenoten heeft het Ministerie van Defensie nog geen locaties, data en doelwitten van uitgevoerde luchtaanvallen (van het begin van de militaire missie in oktober 2014 tot juli 2016) publiekelijk gedeeld. Dit betekent dat het momenteel niet mogelijk is om Nederlandse aanvallen te vergelijken met de vijfhonderd publiekelijke gerapporteerde incidenten met burgerslachtoffers. Dit maakt publieke controle onmogelijk. Het gebrek aan transparantie zorgt er tevens voor dat Kamerleden, naast het kleine beetje informatie dat in besloten vergaderingen wordt gedeeld, weinig informatie hebben om een mening te vormen over een nieuwe Nederlandse bijdrage in de strijd tegen ISIS.

Airwars beoordeelde al eerder dat de rapportage van de Nederlandse acties tegen ISIS ondermaats is vergeleken met andere Coalitieleden. Op basis van cijfers over afgeworpen munitie was Nederland het vierde actiefste land van de militaire missie, terwijl het een van de minst transparante leden is.

Nederland begon de missie tegen ISIS op 7 oktober 2014. Volgens het Ministerie van Defensie zijn er tot begin-februari 2016 1.300 bommen, raketten en granaten door Nederlandse F-16's afgeworpen op ISIS.¹¹ Het is moeilijk te bevatten dat Saudi Arabië en de Verenigde Arabische Emiraten op momenten meer informatie hebben vrijgegeven over hun luchtaanvallen dan Nederland.

¹⁰ "Battle to regain Raqqa must not be about defeating ISIL at all costs – Zeid", OHCHR (augustus 2017),

www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22015&LangID=E

¹¹ "Netherlands airstrikes in Iraq and Syria: towards improved transparency and public accountability", Airwars (februari 2016), www.airwars.org/wp-content/uploads/2016/02/The-Netherlands-Syria-strikes-and-transparency.pdf, 1

Vergeleken met de andere actieve leden van de Coalitie – de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Australië en België – is Nederland met afstand het minst transparante lid van de coalitie.

Transparency of action by Coalition member

	Frequency of reports	Near location given	Date of strikes given	Munitions/ strike numbers released	Transparency of civilian harm	Civilian harm conceded
UK	Weekly	Yes	Yes	Yes	Good	No
Australia	Bi-weekly	Yes	Yes	Yes	Good	Yes
US	Occasional	Occasional	Occasional	No	Good	Yes
France	Weekly	Occasional	Within a range	Yes	Poor	No
Belgium	Occasional	Occasional	No	Occasional	Poor	No
The Netherlands	Poor	No	No	Yes	Poor	No
airwars.org, November 2017						

BOVEN

Data en afbeelding van Airwars.org

Nederlands transparantie op de lange termijn

In de artikel 100-brief van 11 september, benadrukken de Ministers van Defensie, Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking het belang van 'Het voorkomen van onbedoelde nevenschade als gevolg van wapeninzet'. Tegelijkertijd wordt er met betrekking tot transparantie geen beterschap beloofd.¹²

De Nederlandse regering weigert, naar eigen zeggen vanwege operationele en nationale veiligheid, publiekelijk vrij te geven waar en wanneer straaljagers luchtaanvallen hebben uitgevoerd.

De Nederlandse regering legt de verantwoordelijkheid voor transparantie consequent bij de Coalitie. Dit brengt enkele problemen met zich mee.

- Uit recent onderzoek van The New York Times blijkt dat het team van de Coalitie niet in staat is om tot in detail onderzoek te doen naar burgerslachtoffers. Zo worden er alleen incidenten binnen een straal van vijftig meter rond de ontploffing beoordeeld. Daarnaast legt de Coalitie de locatie van inslag vaak niet vast.
- De Coalitie is vooringenomen als het gaat om intern gerapporteerde incidenten, in het bijzonder als het gaat om luchtaanvallen op open terrein (bijvoorbeeld op voertuigen). Luchtaanvallen op gebouwen worden zelden toegegeven; betrouwbare externe rapportages worden vaak afgewezen.

¹² "Artikel 100-brief: Verlenging Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen ISIS" (september 2017), www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2017/09/11/kamerbrief-verlenging-nederlandse-bijdrage-aan-de-internationale-strijd-tegen-isis/kamerbrief-verlenging-nederlandse-bijdrage-aan-de-internationale-strijd-tegen-isis.pdf, 12

- Volgens de Coalitie is elk land verantwoordelijk voor de burgers die het doodt of verwondt. Daarmee rust er een grote verantwoordelijkheid op Nederland. Dit zou niet enkel moeten gelden voor incidenten waar het Internationaal Humanitair Recht is overtreden, maar voor alle gevallen waar burgers leed is aangedaan.
- Compensatie wordt verleend door het land dat verantwoordelijk is voor het maken van burgerslachtoffers, maar op dit moment is het voor Irakezen en Syriërs onmogelijk om te weten waar en wanneer een Nederlands toestel een bombardement heeft uitgevoerd.

In mei 2017, onthulde Airwars dat volgens hooggeplaatste Amerikaanse militairen tot 30 november 2016 meer dan 80 Irakese en Syrische burgers zijn gedood door niet-Amerikaanse luchtaanvallen. Tot op heden heeft geen van Amerika's bondgenoten – inclusief Nederland – verantwoordelijkheid genomen voor deze officieel bevestigde slachtoffers.¹³ Dit geeft het belang weer van publieke transparantie. Het is niet te verdedigen dat individuele landen zich verschuilen achter het kader van de Coalitie om zo publieke controle en verantwoording te ontwijken.

Op basis van onze ervaring met andere leden binnen de Coalitie, kan de Nederlandse transparantie en publieke verantwoording aanzienlijk verbeterd worden, zonder gevaar voor onze militairen of de nationale veiligheid. Oorlog voeren zonder het afleggen van verantwoording is simpelweg geen optie.

Verbetering van publieke verantwoording onder Coalitieleden

Dit jaar hebben enkele landen binnen de Coalitie hun transparantiebeleid aanzienlijk verbeterd, zelfs toen het aantal burgerslachtoffers een hoogtepunt bereikte.

Na bijna drie jaar van strijd tegen ISIS en weinig transparantie over de missie, begon Australië in mei elke twee weken rapportages te publiceren over de uitgevoerde luchtaanvallen – inclusief de data, locaties en doelwitten van de operaties in zowel Irak als Syrië.¹⁴ Daarnaast heeft the Australian Defence Force (ADF) nog een stap in de goede richting gedaan door betrokkenheid te bevestigen bij twee incidenten waar burgerslachtoffers zijn gevallen. Australië is daarmee de eerste niet-Amerikaanse bondgenoot die dit doet sinds 2014.

De huidige houding van Australië is een wereld van verschil vergeleken met de vorige situatie die beschreven is in ons transparantierapport.¹⁵ De ADF besloot zijn procedures te herzien nadat de Coalitie zijn rapportages van luchtaanvallen had aangepast. 'This decision comes after weighing the importance of reporting ADF airstrikes in Iraq and Syria against the potential propaganda advantages it might provide Daesh and any risk to the safety of ADF personnel on operations,' stelde een ADF-woordvoerder.

¹³ Oakford, S, "The U.S. Is Helping Allies Hide Civilian Casualties in Iraq and Syria", Foreign Policy (mei 2017), www.foreignpolicy.com/2017/05/26/america-helps-europe-conceal-its-civilian-casualties-in-iraq-and-syria

¹⁴ "Changes to reporting for ADF operations in Iraq and Syria", Australian Department of Defence (mei 2017), www.news.defence.gov.au/media/media-releases/changes-reporting-adf-operations-iraq-and-syria

¹⁵ "Limited Accountability: a transparency audit of the Coalition air war against so-called Islamic State", Airwars (december 2016), www.airwars.org/wp-content/uploads/2016/12/Airwars-report_Web-FINAL1.compressed.pdf

Vijf maanden later is de Australische regering nog niet geconfronteerd met verhoogde operationele of nationale veiligheidsrisico's als gevolg van de verbeterde rapportages. De houding van de Nederlandse regering staat in schril contrast met het veranderde beleid van Australië.

Naast Australië zijn er nog meer landen die hun transparantie en publieke verantwoording hebben gehandhaafd of verbeterd. De Verenigde Staten blijven verantwoordelijkheid nemen voor de burgerdoden als gevolg van Amerikaanse bombardementen en het Verenigd Koninkrijk heeft samen met Airwars ruim honderd potentiële incidenten uit 2016 onderzocht. België heeft ook vooruitgang geboekt, bijvoorbeeld door een tweejaarlijkse bijeenkomst te organiseren waar informatie over locaties en munitie van luchtaanvallen wordt vrijgegeven aan journalisten.

Zoals het er nu naar uitziet zal Nederland het enige land binnen de Coalitie zijn dat weigert in het openbaar toe te geven waar, wanneer en wat er gebombardeerd wordt in de strijd tegen ISIS.

Aanbevelingen

Het is belangrijk om te benadrukken dat de houding van de regering haaks staat op de positie van vele Kamerleden, die in februari 2016 een motie aannamen die opriep tot het verbeteren van transparantie en publieke verantwoording.¹⁶ De duidelijke boodschap van het parlement wordt tot op heden echter genegeerd door het Ministerie van Defensie.

Volgens oud-Minister van Defensie Hennis-Plasschaert is Nederland gebonden aan regels met betrekking tot vertrouwelijkheid door het Central Command van de Coalitie en andere militaire partners.¹⁷ Dit terwijl de Coalitie juist duidelijk heeft gemaakt dat elk lid individueel beslist welke informatie het naar buiten brengt. Nederland is een zeer ontwikkelde democratie en lid van zowel de Europese Unie als de NAVO, toch wordt er voor gekozen het minst transparante land binnen de Coalitie te zijn. Daarom roepen wij de regering op het recente voorbeeld van Australië als leidraad te nemen en meer informatie vrij te geven over de luchtaanvallen die Nederland uitvoert.

Airwars geeft daarom de volgende maatregelen als aanbeveling:

- Gezien de bezorgdheid voor nationale en operationele veiligheid is het van belang dat de Nederlandse regering aantoonbaar aanpast het beleid bij Coalitiepartners al dan niet heeft geleid tot verhoogde risico's.
- Bij gebrek aan dergelijk bewijs roept Airwars het Ministerie van Defensie op om elke week of elke twee weken de data, doelwitten en locaties per stad en land te publiceren van alle Nederlandse luchtaanvallen in Irak, Syrië en andere gebieden die betrekking hebben op de strijd tegen ISIS.

¹⁶ Motie 27925-576 van Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma (D66) (februari 2016), www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2016Z02931&did=2016D05937

¹⁷ "Verslag van een algemeen overleg: bestrijding internationaal terrorisme", Tweede Kamer (september 2016), 27 925-599 zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27925-599.html, 24

- Daarnaast dringen we aan op de openbaarmaking van alle onderzoeken (en uitkomsten) naar mogelijke burgerslachtoffers als gevolg van Nederlandse luchtaanvallen.
- Uit recent onderzoek van onder andere The New York Times, blijkt dat het aantal burgerslachtoffers in Irak en Syrië aanzienlijk hoger is dan de Coalitie tot op heden beweert. Om deze reden roept Airwars op tot een onafhankelijk onderzoek naar de toereikendheid van de huidige manier waarop burgerslachtoffers worden beoordeeld.

The renewed Netherlands mission against ISIS risks the lowest levels of public transparency and accountability among allies in a very different war

COVER IMAGE

Ar Raqqa.
Posted by *Raqqa is Being Slaughtered Silently* on
October 25, 2017.

The Netherlands is currently preparing to extend its mission against so-called Islamic State in Iraq and Syria until December 31st 2018, with the government planning to renew its contribution of four Dutch F-16s in Iraq and Eastern Syria from January 1st until the end of the year.

Airwars is an international NGO gevestigd in Londen, based in London, which monitors international airstrikes in theatres such as Iraq, Syria and Libya. It also seeks to improve understanding of conflict-related civilian harm; and to work with militaries and governments to improve transparency and accountability. The following represents our assessment of the proposed renewed Netherlands military mission.

The upcoming parliamentary debate on extending Dutch airstrikes represents an important opportunity for the following:

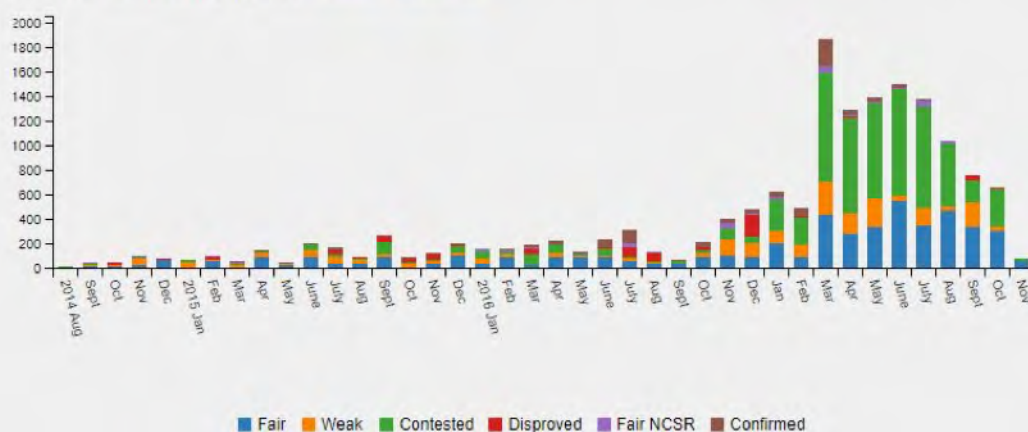
- To note that the Coalition campaign against ISIS has intensified significantly since the Netherlands suspended its strikes – with a worsening impact on civilians according to official data.
- To note that Coalition allies – the Netherlands included – have a generally poor record in conceding civilian harm despite more than 100,000 air-released munitions so far having been fired.
- To note that by any measure, the Ministerie van Defensie's previous reporting on anti-ISIS actions has been poor compared with other Coalition allies.
- To compare the proposed levels of Dutch public reporting on civilian harm for the new engagement with that of close allies still engaged in the fight against ISIS.
- To outline why the Netherlands cannot rely on the Coalition alone to monitor and assess civilian harm, but must also actively conduct its own investigations.
- In the light of both higher civilian casualties, and historically weak Dutch transparency during the anti-ISIS fight, for MPs to consider how public accountability for Netherlands military actions should be improved moving forward.

Sharp rise in civilian casualties

The war against ISIS which the Netherlands is rejoining is very different to the one first being fought back in 2014 – with most strikes today focused on high population urban centres. The last year has seen an intense rise in civilian casualties, confirmed both by external reporting (see our graph below) and by the Coalition’s own modelling – which both show that more than half of all non-combatant fatalities for the war have occurred in 2017.¹

Coalition airstrikes in Iraq and Syria: Alleged civilian deaths and levels of reporting

The chart shows all claimed civilian deaths from alleged Coalition airstrikes across both Iraq and Syria since August 2014, by category. Each event is individually reported in [Civilian Casualties](#).

ABOVE
Data from [Airwars.org](#)

Airwars reported a minimum of 3,368 likely civilian casualties from the start of the year until October 31st, compared to a minimum of 1,237 estimated killed for all of 2016.² This year, civilian deaths leaped fivefold in March and have remained at an unprecedented level. Even when our researchers reported this year’s lowest number of claimed casualty events in October, Airwars still tracked more allegations than for any month of the war prior to January 2017. Despite disagreements on the exact numbers, even the Coalition’s confirmed casualty data shows that 2017 is the deadliest year since the start of the campaign in Iraq and Syria.³

US-led Coalition forces have been firing record numbers of bombs, missiles and artillery shells into besieged areas of both Mosul and Raqqa city – with 50,000 munitions recently expended on the two cities according to Coalition officials. By way of comparison, international aircraft have so far released 3,550 munitions across all of

¹ According to official Coalition data, to mid September only, 53% of all confirmed civilian deaths (418) had occurred in 2017. See www.inherentresolve.mil/News

² See Civilian and ‘friendly fire’ casualties, Airwars, www.airwars.org/civilian-casualty-claims

³ See CJTF-OIR Monthly Civilian Casualty Report, CJTF-OIR (October 2017), www.inherentresolve.mil/News/News-Releases/News-Article-View/Article/1355408/cjtf-oir-monthly-civilian-casualty-report

Afghanistan during 2017.⁴ We continue to observe a strong correlation between the intensity of munitions released on urban areas and levels of civilian harm – a finding the Coalition does not appear willing to act upon, as recently observed at Raqqa.⁵

ABOVE

Aerial photo of the destruction in Raqqa. Posted by *Raqqa is Being Slaughtered Silently* on August 30, 2017.

Airwars is not the only organization voicing its concerns. A recently published field study by the New York Times⁶ which investigated 150 airstrikes in Iraq, found that civilian harm was 31 times more likely to have occurred than was being admitted by the Coalition. Reports by both Amnesty International⁷ and Human Rights Watch⁸ have indicated high civilian fatalities, as has the UN-backed Commission of Inquiry for Syria.⁹ In late August, the UN's High Commissioner for Human Rights Zeid Ra'ad Al Hussein warned

⁴ See Airpower Summary, AFCENT (October 2017), at www.afcent.af.mil/Portals/82/Documents/Airpower%20summary/Airpower%20Summary%20-%20October%202017.pdf?ver=2017-11-21-034338-127

⁵ See for example McVeigh, K. "Rules of war 'need urgent review' as civilian deaths hit record high", The Guardian (November 2017), at www.theguardian.com/global-development/2017/nov/24/rules-of-war-urgent-review-civilian-deaths-record-high

⁶ Khan, A. and Gopal, A., "The Uncounted", The New York Times (November 2017), at www.nytimes.com/interactive/2017/11/16/magazine/uncounted-civilian-casualties-iraq-air-strikes.html

⁷ "I Won't Forget This Carnage': Civilians Trapped in Battle for Raqqa", Amnesty International (August 2017), at www.amnesty.org/en/documents/mde24/6945/2017/en

⁸ "All Feasible Precautions? Civilian Casualties in Anti-ISIS Coalition Airstrikes in Syria", Human Rights Watch (September 2017), at www.hrw.org/report/2017/09/24/all-feasible-precautions/civilian-casualties-anti-isis-coalition-airstrikes-syria

⁹ "UN Commission of Inquiry on Syria: Despite tenuous progress on de-escalation in some locations in Syria, civilians continue to suffer from wide-ranging human rights violations and abuse", OHCHR (September 2017), at www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22030&LangID=E

that the Coalition risked losing sight of its stated goal of protecting civilians from ISIS:

Given the extremely high number of reports of civilian casualties this month and the intensity of the airstrikes on Raqqa, coupled with ISIL's use of civilians as human shields, I am deeply concerned that civilians – who should be protected at all times – are paying an unacceptable price and that forces involved in battling ISIL are losing sight of the ultimate goal of this battle.¹⁰

Transparency concerns for the renewed Dutch mission

As demonstrated, it is clear the Netherlands is re-entering a war that is intrinsically different from the lower-intensity conflict it initially joined. The current stage of the war has largely involved targeting urban strongholds within territory claimed by ISIS. This has resulted in a sharp rise in civilian casualties, often casting a dark shadow over the military advances the international Coalition has made.

In such an environment, transparency of action by individual belligerents is vital if Iraqi and Syrian civilians are to hold to account those who potentially harmed their loved ones. Dutch citizens are also entitled to know what is being done in their name.

Our assumption at Airwars is that most of those civilians harmed in Coalition actions were not unlawfully killed. Even so, relatives are entitled to understand who was responsible for specific actions. Yet based on present plans, the Netherlands will re-enter the war as the least transparent member of the entire international Coalition.

Unlike most other allies, Ministerie van Defensie has not publicly shared the location, dates, and targets of airstrikes it has so far executed (from the beginning of its military operations in October 2014 until July 2016), meaning that it is presently not possible to track Dutch actions against almost 500 publicly reported civilian casualty events during that period. This has left the Dutch with no room for real public scrutiny. This lack of transparency has also provided Dutch MPs with little information beyond that supplied in closed committee, to help decide on what terms the Netherlands might reenter the fight against ISIS.

Airwars has previously assessed Ministerie van Defensie's reporting of anti-ISIS actions as very poor when compared with other allies. According to munitions data, the Netherlands was previously the fourth most active partner in the military campaign, while at the same time being one of the least transparent members of the Coalition.

The Netherlands began military operations against so-called Islamic State on October 7th 2014. According to the Ministerie van Defensie, to early February 2016 Dutch F-16s had released more than 1,300 bombs, missiles and cannon shells against ISIS targets.¹¹ It is an uncomfortable fact that Saudi Arabia and the United Arab Emirates have on occasion issued more information on their anti-ISIS air campaigns than the Netherlands.

¹⁰ "Battle to regain Raqqa must not be about defeating ISIL at all costs – Zeid", OHCHR (August 2017), at www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22015&LangID=E

¹¹ "Netherlands airstrikes in Iraq and Syria: towards improved transparency and public accountability", Airwars (February 2016), at www.airwars.org/wp-content/uploads/2016/02/The-Netherlands-Syria-strikes-and-transparency.pdf, 1

When measured against the remaining known active belligerents in the Coalition – the United States, Britain, France, Australia and outgoing Belgium – the Netherlands is likely to be the least transparent or publicly accountable partner by far.

Transparency of action by Coalition member

	Frequency of reports	Near location given	Date of strikes given	Munitions/ strike numbers released	Transparency of civilian harm	Civilian harm conceded
UK	Weekly	Yes	Yes	Yes	Good	No
Australia	Bi-weekly	Yes	Yes	Yes	Good	Yes
US	Occasional	Occasional	Occasional	No	Good	Yes
France	Weekly	Occasional	Within a range	Yes	Poor	No
Belgium	Occasional	Occasional	No	Occasional	Poor	No
The Netherlands	Poor	No	No	Yes	Poor	No
airwars.org, November 2017						

ABOVE

Data from Airwars.org

Netherlands transparency moving forward

In the September 11th Artikel 100 letter, the Ministers of Defense, Foreign Affairs, and Foreign Trade and Development Cooperation stressed the importance of “preventing unwanted collateral damage as a result of weapon deployment”, yet at the same time promised no improvement regarding transparency.¹² The Dutch government refuses to state publicly where or when its aircraft have engaged in airstrikes, citing operational and national security concerns.

The Dutch government continues to place the responsibility for transparency at the Coalition’s door. There are a number of problems with this.

As the recent New York Times investigation made clear, the Coalition’s civilian casualty monitoring team is often poorly equipped to make assessments of harm. A locational assessment radius of just 50m is applied for example; and the Coalition often does not record the locations of delivered munitions.

The Coalition continues to exhibit a strong bias towards internally reported events, and in particular those out in the open (eg on vehicles.) Casualty events on buildings are rarely admitted; and credible external reports are generally rejected.

According to the Coalition, each nation is individually liable for the civilians it kills or injures. This places a strong investigatory onus

¹² “Artikel 100-brief: Verlenging Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen ISIS” (September 2017), at www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2017/09/11/kamerbrief-verlenging-nederlandse-bijdrage-aan-de-internationale-strijd-tegen-isis/kamerbrief-verlenging-nederlandse-bijdrage-aan-de-internationale-strijd-tegen-isis.pdf, 12

on the Netherlands itself. This should not only involve events in which IHL may have been violated, but all incidents of potential civilian harm.

Any compensation is also awarded by the nation responsible for civilian harm – yet at present it is impossible for Iraqis and Syrians to know when Dutch aircraft might have been implicated in an event.

In mid-2017, Airwars revealed that according to senior US military officials more than 80 civilians had been killed in non-US airstrikes in Iraq and Syria to November 30th 2016. To date, not one of America's allies – the Netherlands included – has claimed responsibility for any of those officially confirmed fatalities.¹³ This is why real public transparency of action is required. It cannot be right that allies use the framework of the Coalition to evade proper public scrutiny and accountability.

In our view, based on the experience of other key allies the Netherlands can significantly improve both its transparency and public accountability relating to potential civilian harm without endangering military personnel or national security. War without proper accountability is not an option.

Accountability improvement among Coalition members

Even as the number of civilian casualties have reached an all-time high this year, some members of the Coalition have considerably improved their transparency policy.

After nearly three years of airstrikes against ISIS and a generally poor accountability record, Australia began to release fortnightly strike reports detailing the date, locations and targets of its operations in both Iraq and Syria in May.¹⁴ In addition, the Australian Defence Force (ADF) has stepped forward to confirm involvement in two civilian fatality events – the first non-US ally to do so since 2014.

Australia's view on releasing data is a far cry from its earlier stance, as noted in our December 2016 transparency audit.¹⁵ A decision by the Coalition to change its strike reporting had led to the ADF reviewing its own procedures. "This decision comes after weighing the importance of reporting ADF airstrikes in Iraq and Syria against the potential propaganda advantages it might provide Daesh and any risk to the safety of ADF personnel on operations," said the ADF.

Five months into the new policy, the Australian government does not appear to have faced any increased operational or national security risks related to improved reporting. The continued approach of the Dutch government stands in stark contrast with the Australian change in policy.

Other nations too have maintained or improved both their transparency and accountability. The United States has continued to confirm many civilian casualty events involving its aircraft, while the UK has worked

¹³ Oakford, S, "The U.S. Is Helping Allies Hide Civilian Casualties in Iraq and Syria", Foreign Policy (May 2017), at www.foreignpolicy.com/2017/05/26/america-helps-europe-conceal-its-civilian-casualties-in-iraq-and-syria

¹⁴ "Changes to reporting for ADF operations in Iraq and Syria", Australian Department of Defence (May 2017), at www.news.defence.gov.au/media/media-releases/changes-reporting-adf-operations-iraq-and-syria

¹⁵ "Limited Accountability: a transparency audit of the Coalition air war against so-called Islamic State", Airwars (December 2016), at www.airwars.org/wp-content/uploads/2016/12/Airwars-report_Web-FINAL1.compressed.pdf

with Airwars to assess more than 100 potential civilian harm events for 2016. Belgium also made some improvements, for example holding bi-annual sessions for reporters where some locational data on strikes and munitions was released.

As things presently stand, the Netherlands will be alone among its allies in refusing publicly to declare where, when or what it bombs in the war against ISIS.

Recommendations

It is important to note that the views of Dutch ministries on improved transparency and public accountability remain at odds with the position of many Netherlands MPs, who in February 2016 passed a cross-party motion calling for greater government airstrike transparency.¹⁶ Parliament's unambiguous demand for improved transparency and accountability has to date unfortunately been ignored by the defense ministry.

Former minister of Defense Hennis-Plasschaert has implied that the Dutch government is bound by confidentiality agreements with CENTCOM and other military partners.¹⁷ Yet the Coalition itself has made clear it is for each partner nation to decide individually what information it chooses to disclose. Despite being an advanced democracy with membership both of the European Union and NATO, the Netherlands chooses to be the least transparent active partner in the Coalition. We are therefore calling on the government to commit to releasing more airstrike information moving forward, taking the recent Australian case as an example of good practice.

Airwars therefore recommends the following measures to the Netherlands Defense Ministry:

- That in light of stated concerns regarding potential national security or operational security harm resulting from any public strike transparency, that the Netherlands Defense Ministry demonstrates what impact – if any – improved transparency has had on operational or national security where other Coalition allies have improved their own public accountability.
- In the absence of any such evidence, Airwars calls on the Ministry to release weekly or fortnightly the dates, targets, and location by town and country of all Netherlands airstrikes in Iraq, Syria and other theatres relating to the war against so-called Islamic State. This will bring the Netherlands into line with all other active Coalition partners.
- We also call for the prompt public disclosure of all investigations (and their outcomes) into alleged civilian casualties reportedly resulting from Dutch airstrikes.
- That given the recent findings of the New York Times and others in both Iraq and Syria of civilian casualties far higher than the Coalition is presently declaring, that the Netherlands Defense Ministry commissions an independent assessment to determine whether its own civilian harm monitoring process is presently fit for purpose.

¹⁶ Motion 27925-576 tabled by Sjoerd Sjoerdsma MP of the D66 Party (February 2016), www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2016Z02931&did=2016D05937

¹⁷ "Verslag van een algemeen overleg: bestrijding internationaal terrorisme", Tweede Kamer (September 2016), 27 925, nr. 599 at zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27925-599.html

